

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๒๓/๒๕๖๗

วันที่ ๒๒ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ และวรรคห้า ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” และวรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ในลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของภาค ๔ วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาและ การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยปรับปรุงโครงสร้างบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีใหม่ทั้งหมด ทั้งการนำบทบัญญัติมาจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น กำหนดบทบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นใหม่ แก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติเดิมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อลดภาระศาล เพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ หน้าที่ และความคุ้มครองของเจ้าพนักงานบังคับคดี นอกจากนี้ยังเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงกำหนดมาตรฐานคุ้มครองประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการบังคับคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ สภาพการณ์ในปัจจุบันอันเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในทางหนึ่งด้วย สำหรับประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ เป็นบทบัญญัติในลักษณะ ๒ การบังคับคดีตาม คำพิพากษาหรือคำสั่ง หมวด ๒ การบังคับคดีในกรณีที่เป็นหนี้เงิน ส่วนที่ ๖ สิทธิของบุคคลภายนอก และผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกบังคับคดี การยื่นคำร้องขอปล่อยทรัพย์สินเป็นกระบวนการ ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษากำลังดำเนินการบังคับคดีโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ โดยวรรคหนึ่งได้กำหนดสิทธิของผู้ยื่นคำขอไว้ ดังนี้ (๑) บุคคลผู้อ้างว่าจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่ได้ยึดไว้ หรือ (๒) บุคคล ผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของรวมซึ่งมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในสังหาริมทรัพย์ที่ได้แบ่งการครอบครอง เป็นส่วนสัด หรือ (๓) บุคคลผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของรวมในสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทรัพย์สินแบ่งได้ หรือ (๔) บุคคลผู้อยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนในทรัพย์สินนั้นได้อยู่ก่อน ซึ่งอาจร้องขอให้ ปล่อยทรัพย์สินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนหรือเฉพาะส่วนของตนได้ โดยบทบัญญัติดังกล่าวมีความมุ่งหมาย เพื่อให้สิทธิแก่บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่คู่ความในคดีที่สามารถยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดไว้ได้ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอได้ในสามช่วงเวลา คือ (๑) กรณีปกติ ให้ยื่นคำร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สิน (๒) กรณีที่มีพฤติการณ์ พิเศษ เมื่อพ้นระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สินไปแล้ว ให้ยื่นคำร้องขอไม่ช้ากว่าเจ็ดวัน ก่อนวันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดไว้เพื่อการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้น เป็นครั้งแรก (๓) กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ต้องยื่นก่อนขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้น เมื่อศาลรับคำร้องขอแล้ว ศาลจะดำเนินการกระบวนการพิจารณาคำร้องดังกล่าวเหมือนอย่างคดีธรรมดา โดยให้โอกาส โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอคุ้มครองชั่วคราวด้วยการยื่นคำร้องเข้ามา และหากมีพยานหลักฐาน เบื้องต้นว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลหรือประวิงการบังคับคดี ให้ศาลสั่งให้ผู้ขอวางเงินหรือหาหลักประกันมาวาง

ต่อศาลได้ หรือหากต่อมาศาลได้ไต่สวนแล้ว ปรากฏว่ามีมูลและไม่มี ความจำเป็นต้องวางหลักประกันไว้ ก็ให้คืนหลักประกันแก่ผู้วางได้ โดยเปิดโอกาสให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจและใช้วิธีการตามความเหมาะสมได้ เพื่อให้กระบวนการในเรื่องการร้องดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เสร็จไปโดยเร็ว มิให้เกิดการประวิงการ บังคับคดีให้ล่าช้าอันจะเกิดความเสียหายแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

ข้อโต้แย้งประการแรกที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง ที่ว่าระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน กรณีมีพฤติการณ์พิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัยว่าข้ออ้าง ตามคำร้องมีพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัยหรือไม่ เป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาคำร้อง และไม่มี แนวคำพิพากษาของศาลฎีกาเกี่ยวกับการตีความคำว่าพฤติการณ์พิเศษและเหตุสุดวิสัย หากศาลเห็นว่า คำร้องไม่มีพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัยก็ต้องยกคำร้องและดำเนินการบังคับคดีต่อไป ทำให้ผู้ร้อง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้รับความเสียหายไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลภายนอกที่ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน ชัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เห็นว่า แต่เดิมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้บัญญัติ หลักเกณฑ์เกี่ยวข้องกับการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินไว้ในมาตรา ๒๘๘ โดยบัญญัติว่า “ภายใต้ บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๕ ถ้าบุคคลใดกล่าวอ้างว่าจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของ ทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดไว้ ก่อนที่ได้เอาทรัพย์สินเช่นนี้ออกขายทอดตลาด หรือจำหน่าย โดยวิธีอื่น บุคคลนั้นอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ปล่อยทรัพย์สินเช่นว่านั้น ...” ซึ่งมีได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการยื่นคำขอให้ปล่อยทรัพย์สินไว้ แต่กำหนดให้ยื่นก่อนที่จะได้ เอาทรัพย์สินเช่นนี้ออกขายทอดตลาด หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น การดังกล่าวจึงมีผลทำให้เกิดกรณี ที่บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่คู่ความในคดียื่นคำร้องเข้ามาประวิงการบังคับคดีอันก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะบังคับชำระหนี้แก่ตน ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้ ปล่อยทรัพย์สินให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น คือ (๑) กรณีปกติ ให้ยื่นคำร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ มี การยึดทรัพย์สิน (๒) กรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษ เมื่อพ้นระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สิน ไปแล้ว ให้ยื่นคำร้องขอไม่ช้ากว่าเจ็ดวันก่อนวันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดไว้เพื่อการขายทอดตลาด หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้นเป็นครั้งแรก (๓) กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ต้องยื่นก่อนขายทอดตลาด หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้น จะเห็นว่า การที่กฎหมายได้เปิดโอกาสให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ ปล่อยทรัพย์สินเมื่อพ้นระยะเวลาตาม (๑) คือ เมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สินเป็น การเปิดโอกาสให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไปว่า คำร้องขอให้

ปล่อยทรัพย์สินที่ได้ยื่นต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดนั้น มีพฤติการณ์พิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ศาลจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ซึ่งหากไม่เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจเลย ผู้ร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินจะใช้สิทธิยื่นคำร้องได้เพียงระยะเวลาเดียว คือ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สินเท่านั้น และหากมีพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ร้องขอ อาจทำให้ต้องสูญเสียสิทธิในการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินจากการยึดทรัพย์สินเพื่อบังคับคดีได้ ดังนั้น การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน โดยอาจยื่นคำร้องเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สิน ในกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัย โดยเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจพิจารณาได้นั้น เป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วนพอควรแก่กรณี ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล และยังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

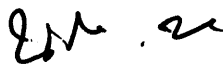
ข้อโต้แย้งประการที่สองที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคสี่ ที่บัญญัติให้สิทธิโจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินวางเงินหรือหาประกันต่อศาล หากผู้ร้องไม่สามารถที่จะนำเงินหรือหลักประกันมาวางศาลได้ ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และคำสั่งของศาลดังกล่าวให้เป็นที่สุด และมาตรา ๓๒๓ วรรคห้า ที่บัญญัติให้โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนได้ เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิและความสะดวกแก่เจ้าหนี้เพียงฝ่ายเดียว ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในกฎหมาย เป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เห็นว่าการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินของบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่คู่ความในคดีเป็นกรณีที่เกิดขึ้นในระหว่างที่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ดำเนินการบังคับคดี โดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น เพื่อให้ได้เงินมาชำระหนี้แก่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา การที่บุคคลภายนอกยื่นคำร้องเข้ามานั้นอาจส่งผลให้โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับความเสียหายไม่สามารถบังคับชำระหนี้เอาทรัพย์สินรายนั้นได้ หากผู้ร้องพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า กระบวนการในการพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนั้น ศาลจะไต่สวนคำร้องของผู้ร้องว่ามีมูลเพียงพอที่จะสั่งให้ปล่อยทรัพย์สินที่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้นำยึดหรืออายัดไว้หรือไม่

ซึ่งกระบวนการดังกล่าวย่อมส่งผลให้การบังคับคดีของโจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาล่าช้าไปจากเดิม กฎหมายจึงให้สิทธิแก่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินวางเงินหรือหาประกันต่อศาลได้ ถ้าคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการบังคับคดี และเมื่อปรากฏพยานหลักฐานเบื้องต้นว่าคำร้องของโจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นฟังได้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องวางเงินหรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งหากผู้ร้องไม่ปฏิบัติให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ หากศาลเห็นว่าเงินหรือประกันที่วางไว้ต่อศาลไม่มีความจำเป็นต่อไป ศาลจะสั่งคืนหรือยกเลิกประกันนั้นก็ได้ กรณีจึงเห็นว่า เงินหรือประกันที่ศาลสั่งให้ผู้ร้องวางต่อศาลนั้นเกิดขึ้นได้ในกรณีคำร้องของผู้ร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นมาเพื่อประวิงการบังคับคดี ซึ่งเป็นประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความเสียหายจากการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินถือเป็นการป้องกันมิให้เกิดกรณีผู้ร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินใช้สิทธิของตนเพื่อประวิงการบังคับคดีของผู้อื่น ทั้งการที่บัญญัติให้คำสั่งของศาลตามวรรคนี้ให้เป็นที่สุด ไม่อาจโต้แย้งโดยอุทธรณ์หรือฎีกาได้นั้น เพื่อให้การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นสอดคล้องกับหลักการในการบังคับคดีที่ต้องเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคห้า เป็นกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งยกคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ผู้ร้องได้ยื่นไว้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ซึ่งถ้าโจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากการยื่นคำร้องขอดังกล่าวเห็นว่าคำร้องของตนนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการบังคับคดี อาจยื่นคำร้องต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลได้มีคำสั่งยกคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ผู้กล่าวอ้างชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้แยกการพิจารณาเป็นสำนวนต่างหากจากคดีเดิม และเมื่อศาลไต่สวนแล้วเห็นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้กล่าวอ้างชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจร้องขอให้ศาลบังคับคดีแก่บุคคลนั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา กรณีดังกล่าวนี้ถือเป็นการก่อกวนการบังคับคดีของโจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา โดยการให้สิทธิแก่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถยื่นคำร้องเพื่อให้อีกฝ่ายชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินยื่นคำร้องเข้ามาในกระบวนการบังคับคดี ซึ่งมาตรการนี้จะทำให้การยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินเพื่อประวิงการบังคับคดีทำได้ยากขึ้น กล่าวคือ หากผู้ที่ยื่นคำร้องเข้ามาในชั้นบังคับคดีนั้นใช้สิทธิโดยไม่สุจริตหรือมีเจตนาในการประวิงการบังคับคดีของ

โจทก์หรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา และความนั้นปรากฏต่อศาล ศาลสั่งให้ผู้กล่าวอ้างชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องฟ้องร้องเป็นคดีใหม่ อันถือเป็นบทคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน ซึ่งทำให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ และวรรคห้า จึงเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของคู่ความและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลและฐานะเศรษฐกิจ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ และวรรคห้า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ